

'ชาวาวิ'ทุบคู่แข่งจีน-เวียดนาม

โต 100 เท่า ฟังก์กิโละละ 3 พัน

“ชาวาวิ” พลิกวิกฤติเป็นโอกาส ทำเรื่องของบวิจัยพัฒนาจาก กองทุนเอฟทีเอมาปรับลดผลิตชาอินทรีย์ปลอดสารเคมี แก้ไข สถานการณ์ย่ำแย่จากการถูกคู่แข่ง “จีน-เวียดนาม” แย่งตลาด กลับ สู้ตลาดพรีเมียม โต 100 เท่า อีพราคาขายจากกิโละกรัมละ 30 บาท เป็น 3 พันบาท ตั้งโรงงานขายส่งต่างประเทศ

หน้า 11 ▶

ประมาณการแนวโน้ม ตลาดชาในไทย

	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2561	2.75	3,111
2562	2.85	3,274
2563	2.96	3,448

'ชาวาวิ'

นายอดุลย์ โชตินิสากรณ์ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผย “สยามธุรกิจ” ว่า ได้นำคณะกรรมการบริหารกองทุน FTA ลงพื้นที่ติดตามการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าหรือเอฟทีเอของผู้ผลิตชาวาวิ จ.เชียงราย พบว่ากองทุนเอฟทีเอสามารถบรรเทาผลกระทบผู้ประกอบการชาวาวิให้อยู่รอดได้ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรง อันเนื่องมาจากการทะลักเข้ามาของใบชาจากจีนและเวียดนามที่สามารถนำเข้ามาจำหน่ายในเมืองไทยได้โดยไม่เสียภาษี ตามข้อตกลงจากการเปิดเสรีทางการค้าทั้งเอฟทีเอไทย-จีน และ เอฟทีเออาเซียน-จีน อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือของกองทุนเอฟทีเอไม่ได้เพียงทำให้กลุ่มผู้ประกอบการชาวาวิกลับมายืนหยัดต่อสู้กับชานำเข้าได้เท่านั้น แต่ยังพัฒนากลุ่ม

วิสาหกิจผู้ผลิตชาวาวิให้สามารถพัฒนาต่อยอดผลกตันราคาจากเคยขายได้ 30 บาท/กก. เป็น 3 พันบาท/กก. หรือเพิ่มขึ้นถึง 100 เท่า และเจาะตลาดจีนได้สำเร็จ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศกล่าวอีกว่า สืบเนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา ชาวบ้าน ต.วาวิ อ.แม่สรวย จ.เชียงราย ปลูกชากันโดยไม่ได้ผ่านนวัตกรรมหรืองานวิจัยพัฒนาต่อยอด เน้นการใช้สารเคมีเป็นตัวเร่งผลผลิต เมื่อผลผลิตออกมาก็เก็บใบชาไปขายให้พ่อค้าคนกลางในราคากิโลกรัมละ 30-40 บาท เป็นมาอย่างนี้เนิ่นนาน เมื่อชาจากต่างประเทศทะลักเข้ามา ก็ไม่สามารถแข่งขันได้ กระทั่งวิสาหกิจชุมชน ต.วาวิ ได้รวมตัวกันทำเรื่องขอความช่วยเหลือจากกองทุนเอฟทีเอ ซึ่งกองทุนนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากข้อตกลงเอฟทีเอ เมื่อเราเข้าไปศึกษา ก็พบว่าปัญหาของการผลิตชาวาวิ คือไม่มีการใช้นวัตกรรมมา

เพิ่มมูลค่าสินค้า จึงได้จัดงบประมาณจัดจ้างนักวิชาการจากคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เข้าไปศึกษาเก็บข้อมูล และนำวิธีบริหารจัดการสมัยใหม่เข้าไปประยุกต์ใช้ เริ่มต้นตั้งแต่การปรับเปลี่ยนระบบการเพาะปลูกจากเดิมที่เน้นการใช้สารเคมีก็ส่งเสริมให้ผลิตแบบการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นเทรนด์ของผู้บริโภคยุคใหม่ จนกระทั่งชาวาวิได้รับการรับรองการผลิตที่อินทรีย์ (Organic Thailand) และการรับรองการผลิตที่อินทรีย์สหภาพยุโรป (อียู) รวมพื้นที่ปลูกชาอินทรีย์ 2,934 ไร่ สามารถสร้างโรงอบ โรงบ่ม และจำหน่ายโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง

“ก่อนที่กรมฯ จะเข้าไปช่วยเหลือด้วยเงินกองทุนเอฟทีเอ ราคาใบชาอบแห้งอยู่ในระดับต่ำมาก ไม่สามารถสร้างรายได้ที่มีนัยสำคัญแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการในพื้นที่ได้ โดยราคาชาใบอบแห้งที่เกษตรกรนำมาขายให้พ่อค้าคนกลางเพียงกิโลกรัมละ 30-40 บาทเท่านั้น แต่หลังจากกองทุนเอฟทีเอให้ความช่วยเหลือ ทำให้เกษตรกรและผู้ประกอบการในพื้นที่มีรายได้จากการปลูกและจำหน่ายใบชาเพิ่มขึ้นอย่างมาก ปัจจุบันราคาจำหน่ายใบชาอบแห้งเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 10 เท่าไปจนถึง 100 เท่า” อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กล่าว

นอกจากนี้ ผลการศึกษาวิจัยของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงยังพบว่าในพื้นที่ดินตอยวาวิ เป็นแหล่งน้ำแร่ขนาดใหญ่คุณภาพสูง ที่ราคาชาอ่อนไหลลงไปถึงจึงกลายเป็นชาชนิดเดียวในโลกที่ได้รับการบำรุงจากน้ำแร่ ประกอบกับสายพันธุ์ของชาที่ปลูกเป็นสายพันธุ์ชาอัสสัมของอินเดีย ซึ่งได้รับการยกย่องว่าดีกว่าชาอู่หลงของจีน ต้นชามีอายุมากกว่า 100 ปี บางต้นมีอายุมากกว่าพันปี เมื่อพ่อค้าชาวจีนได้มาเห็นสถานที่ปลูกและกรรมวิธีการปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ มีน้ำแร่เป็นอาหารเสริมก็ยอมรับว่ายอดชาวาวิมีคุณภาพเยี่ยมที่สุดในโลก โดยระดับราคาใบชาอบแห้งแบ่งเป็น 3 เกรด คือ เกรด A เป็นส่วนยอดชา กิโลกรัมละ 3 พันบาท เกรด B ยอดชา+1ใบ ราคา กิโลกรัมละ 2-2.5 พันบาท และเกรด C

ราคาชาวาวิ

ประเภท	ราคา (กิโลกรัม)
★ Insa A	3,000 บาท
★ Insa B	2,000-2,500 บาท
★ Insa C	500-700 บาท

ที่มา : สยามธุรกิจรอบรอง

ยอดชา + 2 ใบ ราคา กิโลกรัมละ 500-700 บาท ช่วยให้ชุมชนยังมีรายได้จากการจำหน่ายชาและการส่งออกชา ปีละเป็นร้อยล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าความช่วยเหลือจากกองทุนเอฟทีเอ สามารถช่วยให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มตาอำปากและเติบโตได้อย่างคาดไม่ถึง

“ต้องยอมรับว่าหลังจากมีการพัฒนาปรับปรุงการเพาะปลูกและกระบวนการผลิตแล้ว ศักยภาพการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนชาวดิถีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มมากขึ้นหลายเท่าตัว บางคนสามารถตั้งโรงงานแปรรูปซื้อเครื่องอบใบชาจากไต้หวันเครื่องละ 2-3 ล้านบาทได้หลายเครื่อง” นายอดุลย์ กล่าว

อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศกล่าวอีกว่า ความสำเร็จดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะกับผู้ผลิตชาวนาเท่านั้น แต่ยังมีวิสาหกิจชุมชนอีกหลายแห่งที่ได้รับอานิสงส์จากกองทุนเอฟทีเอ อาทิเมื่อเร็วๆ นี้ ได้นำคณะกรรมการบริหารกองทุนเอฟทีเอ ลงพื้นที่ติดตามความคืบหน้าการเข้าช่วยเหลือกลุ่มทอผ้าไหมลือ บ้านหาดบ้าย จ. เชียงราย พบว่าสามารถยกระดับการผลิตด้วยนวัตกรรมนำวัฒนธรรมพื้นบ้านมาประยุกต์ใช้กับสินค้า จนได้ผ้าทอที่มีสีสันสวยงามและลวดลายเอกลักษณ์เป็นที่ต้องการของตลาด เป็นต้น

